

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ІСТОРИЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ» / «HISTORY AND ARCHEOLOGY»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 032 Історія та археологія

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація: доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» зі спеціальності
«Історія та археологія»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою НаУКМА

(Протокол № 7 від 26 травня 2016 р.)

ЗАТВЕРДЖЕНО ЗМІНИ:

Вченою радою НаУКМА

(Протокол № _____ від _____ 2024 р.)

Голова Вченої ради НаУКМА

_____ С.М. КВІТ

Київ -2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ *

ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «Назви українською та англійською мовами»

Віцепрезидент з науково-навчальних студій _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Завідувач докторантури, аспірантури _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Робоча група:

Керівник: _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Члени групи: _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____
(підпис) (ім'я та прізвище)

_____
(підпис) (ім'я та прізвище)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія», за якою провадиться освітня діяльність третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю «032 Історія та археологія», розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» і «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 266 від 23.03.2016 р.

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та дев'ятому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 509 від 12.06.2019).

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» розроблена з урахуванням сучасних рекомендацій і визнаних ефективних практик наукової освіти Європейського освітнього простору:

- «Зальцбурзькі принципи I» - Salzburg I “Conclusions and Recommendations from the Bologna Seminar on “Doctoral Programmes for the European Knowledge Society”, 2005;
- «Зальцбурзькі принципи II» - “Salzburg II Initiative Recommendations” of the European University Association (EUA Council for Doctoral Education), 2010;
- «Принципи інноваційної докторської підготовки» - Principles for Innovative Doctoral Training, Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe in 2011 by the ERA Steering Group Human Resources and Mobility (ERA SGHRM), European Commission Directorate-General for Research & Innovation, 27.06.2011;
- Рекомендацій Ради докторської освіти Європейської асоціації університетів (EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE)) та Європейської ради здобувачів докторської освіти і молодих дослідників (EURODOC);
- Рекомендацій Ліги європейських дослідницьких університетів (LERU) «Елементи кращої практики докторської підготовки» (Good Practice Elements in Doctoral Training), 2015.

Програма розроблена робочою групою в складі:

Білинський Олег Олегович – кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри археології НаУКМА;

Григор'єва Тетяна Юріївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії НаУКМА;

Деміна Аліса Дмитрівна – докторка філософії в галузі археології, старша викладачка кафедри археології НаУКМА;

Дуса Катерина Леонідівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії НаУКМА;

Клочко Віктор Іванович – доктор історичних наук, доцент кафедри археології НаУКМА;

Шліхта Наталія Василівна - PhD, кандидат історичних наук, професор кафедри історії НаУКМА;

Яковенко Наталя Миколаївна – доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри історії НаУКМА;

Яременко Максим Васильович – доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії НаУКМА, гарант ОНП.

Рецензії/відгуки стейкхолдерів (зокрема роботодавців, випускників, органів місцевої влади, інших ЗВО та ін.)

1.

2.

3.

...

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 032 «Історія та археологія»

1- Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» за спеціальністю «Історія та археологія»
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія / History and Archeology
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 38 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової – 2 роки
Наявність акредитації	сертифікат про акредитацію Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, № 825 від 18.12.2020
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Мова(и) викладання	українська; англійська
Термін дії освітньої програми	Відповідно до терміну акредитації
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura/4429-osvitno-naukova-prohrama-phd-istoriia-ta-arkheolohiia
2 - Мета освітньої програми	
Сформувати здатність до науково-організаційної діяльності, ефективного планування та здійснення наукового дослідження зі спеціальності, співпраці та комунікації в межах фахової спільноти задля подальшого практичного впровадження його результатів.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Гуманітарні науки, історія та археологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма спрямована на формування активного дослідника, для якого властиві знання власного фаху і предмету дослідження, ґрунтовна обізнаність із методологічними підходами і сучасними методами історичного та/чи археологічного дослідження, високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації, а також і викладацькі, комунікаційні, аналітично-консультативні та менеджерські навички.

<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма спрямована на формування системного наукового світогляду, розуміння засад академічної культури й етики, здатності до інтелектуального ризику та перегляду наукових парадигм.</p> <p>Ключові слова: історія України, всесвітня історія, археологія та первісна історія України, просторова археологія, теорія археології, історіографія, джерелознавство, історія історичної науки, теорія і методологія історичної науки.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Усі здобувачі освіти ступеня доктора філософії мають можливість сформувавши індивідуальну освітню траєкторію з огляду на потреби виконання індивідуального дослідницького проекту і формування майбутньої кар'єри: через обрання навчального блоку «Історія» чи «Археологія»; шляхом вибору дисциплін іншого рівня освіти зі своєї та суміжних спеціальностей; через вибір дисциплін у циклі загальної підготовки за певними напрямками (викладацька компетентність, робота з інформаційними ресурсами, менеджмент наукових проєктів).</p> <p>Значна увага приділяється теоретичній та методологічній підготовці, вдосконаленню практичних навичок у праці науковця-історика/археолога (викладання, науково-організаційна праця), вивченню англійської мови (5 кредитів ЄКТС – нормативні дисципліни, 2-4 кредитів ЄКТС – вибіркові дисципліни) та заохоченню до публікаційної активності, зокрема міжнародної.</p> <p>Аспіранти заохочуються до прослуховування навчальних дисциплін понад кредитний мінімум, зазначений у програмі, якщо це відповідає індивідуальним дослідницьким інтересам; до використання ресурсів і можливостей неформальної освіти</p> <p>Аспіранти заохочуються використовувати можливості міжнародного дослідницького стажування та академічної кредитної мобільності.</p>
<p>4 - Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Робочі місця в науково-дослідних інститутах НАН України, вищих навчальних закладах МОН України, наукових та освітніх установах, центрах та компаніях, профільних центральних державних органах влади.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Підвищення кваліфікації, підготовка дисертації на здобуття ступеня доктора наук (як в докторантурі, так і шляхом самостійної наукової роботи), стажування та міжнародна академічна мобільність.</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	

Викладання та навчання	<p>Усі дисципліни освітньо-наукової програми заохочують до активної роботи над дисертаційним дослідженням, формують уміння його планування, виконання та представлення результатів українською та англійською мовою. Форми навчання максимально наближені до практичної наукової діяльності (конференції, колегіальне обговорення, написання окремих складових дисертаційної роботи).</p> <p>Викладання здійснюється на засадах колегіальності, відповідальності, високої академічної культури та академічної добросесності.</p> <p>Графік освітнього процесу (Академічний календар Докторської школи ім. родини Юхименків НаУКМА) передбачає час на навчальну роботу (2 семестри) і для індивідуальної дослідницької діяльності (2 дослідницькі періоди).</p>
Оцінювання	<p>Відповідно до студентоцентрованого підходу, аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання (<i>peer assessment</i>) і самооцінювання (<i>selfassessment</i>).</p> <p>Рекомендованими формами контрольних завдань освітньонаукової програми є завдання на створення і формування елементів індивідуального дослідження.</p> <p>Форми підсумкового оцінювання: презентації, індивідуальні дослідницькі завдання, виступи на конференціях тощо.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі історичної та археологічної науки, провадити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, а також уміння їх впроваджувати в освітню та практичну діяльність.</p>

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-3. Вміння враховувати точки зору, що ґрунтуються на різних світоглядних, конфесійних та соціокультурних засадах. ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК-8. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-10. Навички передавання та поширення наукових знань. ЗК-11. Здатність розробляти і здійснювати наукові проєкти. ЗК-12. Здатність доказово й обґрунтовано викладати результати власного дослідження українською мовою. ЗК-13. Здатність коректно представляти результати наукових досліджень англійською мовою для комунікації і взаємодії в рамках міжнародної академічної спільноти. ЗК-14. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК-1. Здатність самостійно формулювати і вирішувати оригінальні дослідницькі завдання. СК-2. Критичне розуміння сучасного стану розвитку та засад функціонування історичної та археологічної науки. СК-3. Критичне розуміння відмінностей історіографічних підходів в різних хронологічних, національних та транснаціональних контекстах. СК-4. Знання основних тем і проблемних питань сучасних історіографічних дискусій, у тому числі в царині археології. СК-5. Здатність викладати результати дослідження на письмі, належним чином послуговуючись історіографічним і методологічним інструментарієм.</p>

	<p>СК-6. Здатність на фаховому рівні аналізувати різні типи і види джерел для історичного (археологічного) дослідження з використанням методологічного й теоретичного інструментарію.</p> <p>СК-7. Здатність вільно оперувати спеціальною історичною (археологічною) термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>СК-8. Уміння коментувати, анотувати, редагувати історіографічні тексти та документи, фахово використовуючи критерії та методологічний інструментарій дисципліни.</p> <p>СК-9. Здатність публічно комунікувати результати історичного (археологічного) дослідження та популяризувати знання.</p> <p>СК-10. Оволодіння методиками викладання історії та суміжних дисциплін у ЗВО.</p> <p>СК-11. Усвідомлення соціальних функцій історика та розуміння можливостей використання історії для досягнення певних цілей, в тому числі і наслідків зловживання історією.</p>
7 – Програмні результати навчання	

	<p>ПРН-1. Здійснювати наукове дослідження у відповідності до засадничих принципів логіки наукового пізнання.</p> <p>ПРН-2. Формулювати переконливі аргументи на підтвердження наукових гіпотез.</p> <p>ПРН-3. Виявляти нові тенденції розвитку науки (фахової галузі) і критично оцінювати їхній потенціал.</p> <p>ПРН-4. Визначати ціннісні та етичні засади наукової діяльності й скеруватись ними у власному дослідженні.</p> <p>ПРН-5. Планувати й ефективно проводити інформаційну роботу в рамках власного дослідження із використанням універсальних і спеціалізованих інформаційних ресурсів комерційних та відкритих джерел наукової інформації, застосовуючи наукометричні показники і відповідне програмне забезпечення.</p> <p>ПРН-6. Усно і письмово представляти результати власного дослідження українською мовою на основі знання мовних норм і мовної організації наукових текстів різних жанрів.</p> <p>ПРН-7. Ґрунтовно володіти граматикою (частини мови, структура речення, пунктуація) для коректного застосування наукового стилю англійської мови.</p> <p>ПРН-8. Готувати і редагувати власні наукові статті для публікації англійською мовою в міжнародному рецензованому журналі відповідно до вимог.</p> <p>ПРН-9. Вміння брати участь в обговоренні теми наукового дослідження, наукової проблематики у форматі усних презентацій під час наукових заходів англійською мовою.</p> <p>ПРН-10. Розроблювати навчальні дисципліни з фаху згідно стандарту освіти і нормативного змісту підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів</p>
--	---

	<p>ПРН-11. Формулювати цілісний задум дослідження, планувати його етапи, належним чином використовувати відведений для дослідження час.</p> <p>ПРН-12. Ідентифікувати, аргументовано добирати і на належному рівні застосовувати відповідні методи й методики дослідження.</p> <p>ПРН-13. Використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін у дослідницькій роботі.</p> <p>ПРН-14. Знати основні вимоги до дисертаційного дослідження, норм і етику цитування; основні етапи роботи над дисертацією; характеристики структурних частин дисертації.</p> <p>ПРН-15. На фаховому рівні виявляти та використовувати різні типи і види джерел для історичного (археологічного) дослідження; застосовувати широкий спектр фахового інструментарію для аналізу та інтерпретації оригінальних джерел.</p> <p>ПРН-16. Викладати результати дослідження на письмі належним чином уживаючи історіографічний і теоретико-методологічний та концептуальний інструментарій.</p> <p>ПРН-17. На фаховому рівні презентувати результати дослідження академічному середовищу; обговорювати/дискутувати результати досліджень колег.</p> <p>ПРН-18. Розуміти і критично оцінювати сучасний стан розвитку та засади функціонування історичної науки; основні теми й питання сучасних дискусій з проблем первісної історії та археології; оволодіти спеціальною термінологією.</p> <p>ПРН-19. Налаштовувати науково-організаційну діяльність і співпрацю в межах фахової спільноти</p> <p>ПРН-20. Дотримуватися принципів академічної доброчесності та культури.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До викладання на освітньо-науковій програмі залучені викладачі зі значним досвідом наукової й педагогічної діяльності та високою науковою кваліфікацією.
Матеріально-технічне забезпечення	Аспірантам надається доступ до всіх ресурсів навчального середовища НаУКМА, і зокрема – виокремленого навчального простору Докторської школи імені родини Юхименків, де є конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації; відкритий навчальний простір, місця для індивідуальної роботи, простір для спілкування і групової роботи.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Аспірантам доступні ресурси та сервіси Наукової бібліотеки НаУКМА (http://www.library.ukma.edu.ua), освітня платформа НаУКМА DistEdu (https://distedu.ukma.edu.ua/), методичне забезпечення усіх навчальних дисциплін; програми для забезпечення відеозв'язку для проведення занять у дистанційному форматі (Zoom, Microsoft Teams), кафедральні та загальноуніверситетські фейсбук-сторінки, соцмережі, інші корпоративні сервіси університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється відповідно до міжінституційних угод із закладами вищої освіти та академічними інституціями НАН України. Регулюється «Положенням про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти НаУКМА» (наказ № 2 від 03.01.2024).
Міжнародна кредитна мобільність	НаУКМА створює численні можливості для отримання досвіду міжнародної співпраці впродовж навчання: наукові стажування, кредитна мобільність до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA1 International Credit Mobility, самоініційована мобільність – за програмами DAAD, Fullbright та ін. Регулюється «Положенням про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти НаУКМА» (наказ № 2 від 03.01.2024).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови підтвердження володіння українською мовою на рівні не нижче B2.

2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код освітнього компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові освітні компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.1.1	Логіка, методологія та етика наукового дослідження	2	Екзамен
ОК 1.1.2	Застосунки цифрової науки для наукового дослідження	2	Залік
ОК 1.1.3	Advanced English for Academic Communication	3	Екзамен
ОК 1.1.4	Academic Writing for Publishing	2	Екзамен
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 1.2.1	Розробка дисертаційного проекту	6	Екзамен
ОК 1.2.2	Аспірантський методологічний семінар	2	Залік
ОК 1.2.3	Написання та редагування наукових текстів	3	Екзамен
ОК 1.2.4	Викладання в системі вищої освіти (Розробка та планування освітніх компонентів)	2	Залік

ОК 1.2.5	Практика викладання історичних дисциплін	4	Залік
ОК 1.2.6	Менеджмент освітніх і наукових проєктів	2	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		28	
2. Вибіркові освітні компоненти ОП*			
2.1. Освітні компоненти професійної та практичної підготовки			
<i>Блок «Історія»</i>			
ВК 2.1.1	Засади науково-організаційної праці	3	Залік
ВК 2.1.2	Практика презентації результатів наукового дослідження	3	Залік
ВК 2.1.3	Інтерпретація еґо-джерел	3	Залік
<i>Блок «Археологія»</i>			
ВК 2.1.4	Методологія археологічного дослідження	3	Залік
ВК 2.1.5	Геоінформаційні системи в археології	3	Залік
ВК 2.1.6	Обчислювальна археологія	3	Залік
ВК 2.1.7	Археологічна ілюстрація	3	Залік
Загальний обсяг освітніх компонентів професійної та практичної підготовки		6*	
2.2. Освітні компоненти вільного вибору здобувача вищої освіти			
ВК 2.2.1	Наукова комунікація українською мовою	2	Залік
ВК 2.2.2	Стратегії викладання для активного навчання впродовж життя	2	Залік
ВК 2.2.3	Управління даними досліджень	2	Залік
ВК 2.2.4	Права інтелектуальної власності	2	Залік
ВК 2.2.5	Лідерство і особистий розвиток	2	Залік
ВК 2.2.6	Корективний курс англійської мови	2	Залік
ВК 2.2.7	Редагування наукових текстів англійською мовою	2	Залік
ВК 2.2.8	Англійська для підготовки проєктних пропозицій	2	Залік
ВК 2.2.9	Підготовка до міжнародних тестів з англійської мови	2	Залік
Загальний обсяг освітніх компонентів вільного вибору		4*	
Обсяг вибірових освітніх компонентів ОП (за зведеними даними навчального плану)		10	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		38	

* Згідно з Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для певного рівня вищої освіти. Під час здобування певного рівня вищої освіти студенти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Механізми реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін у НаУКМА визначає «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія».

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

1 семестр	2 семестр
ОК 1.1.2. Застосунки цифрової науки для наукового дослідження	ОК 1.1.1. Логіка, методологія та етика наукового дослідження
ОК 1.1.3. Advanced English for Academic Communication	ОК 1.2.1. Розробка дисертаційного проєкту
ОК 1.2.1. Розробка дисертаційного проєкту	ОК 1.2.4. Викладання в системі вищої освіти (Розробка та планування освітніх компонентів)
ОК 1.2.3. Написання та редагування наукових текстів	
ОК 1.2.6. Менеджмент освітніх і наукових проєктів	
ВК 2.1.1, ВК 2.1.4, ВК 2.2.6	ВК 2.1.2, ВК 2.1.3, ВК 2.1.7, ВК 2.2.1, ВК 2.2.2, ВК 2.2.3, ВК 2.2.4, ВК 2.2.5
<i>Обсяг вибірових освітніх компонентів, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає: 5 кредитів ЄКТС</i>	<i>Обсяг вибірових освітніх компонентів, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає: 5 кредитів ЄКТС</i>
3 семестр	4 семестр
ОК 1.1.4. Academic Writing for Publishing	ОК 1.2.2. Аспірантський методологічний семінар
ОК 1.2.2. Аспірантський методологічний семінар	ОК 1.2.5. Практика викладання історичних дисциплін
ОК 1.2.5. Практика викладання історичних дисциплін	
ВК 2.1.5, ВК 2.1.6, ВК 2.2.7, ВК 2.2.8, ВК 2.2.9	
<i>Обсяг вибірових освітніх компонентів, що їх можуть прослухати здобувачі в семестрі, максимально складає: 5 кредитів ЄКТС</i>	

3. Науковий складник освітньо-наукової програми

Науковий складник освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог законодавства.

Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи. Індивідуальний план наукової роботи та тему дисертації погоджують зі здобувачем та його науковим керівником (керівниками) і після обговорення на кафедрі затверджують ученою радою відповідного факультету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до закладу для підготовки в аспірантурі. У разі потреби тему дисертації можна уточнити та затвердити вченою радою факультету в новій редакції після обговорення кафедрою.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах, участь у підготовці наукових форумів тощо.

3.1. Напрямки досліджень за освітньо-науковою програмою

Освітня траєкторія «Історія»

1. Новітня, нова та ранньомодерна політична історія;
2. Історична антропологія середньовічних, ранньомодерних та модерних суспільств;
3. Соціальна, культурна, соціорелігійна історія України середньовічного, ранньомодерного та модерного періодів;
4. Історія України та державних утворень, частиною яких вона була в різні історичні періоди (I та II Річ Посполита, Російська імперія, Австрійська імперія/Австро-Угорщина, СРСР);
5. Європейська історія від ранньомодерного періоду до сучасності; інтелектуальна історія та історія ідей.

Освітня траєкторія «Археологія»

1. Первісна історія України;
2. Археологія доби каменю
3. Суспільства епохи енеоліту-бронзи Європи;
4. Соціальні та культурні процеси за доби раннього заліза;
5. Середньовічні та ранньомодерні суспільства за даними археології та писемних джерел;

Ключові слова: міська історія, жіноча історія, гендерні студії, соціальна історія, соціорелігійна історія, історія злочинності, усна історія, історія понять, імперські студії, політика пам'яті, Українська революція, Друга світова війна, Геноцид, Голокост, Церква, Православна Церква, УГКЦ, радянська історія, Річ Посполита, Гетьманщина, Російська імперія, Австрійська імперія, Австро-Угорщина, УРСР, СРСР, Україна, первісна історія, доба каменю, епоха енеоліту-бронзи, трипільська культура, індоєвропейці, ямна культура,

ранні кочовики, доба раннього заліза, скіфи, урбанізація, слов'яни, Київська Русь, археологія доби пізнього середньовіччя та раннього модерну, теорія археології, історія археології, степ, лісостеп, полісся.

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти доктора філософії

Регулярно – двічі на рік – відбуваються атестації (проміжна і підсумкова) аспірантів, за результатами якої робиться кваліфікований висновок про покрокове виконання індивідуального плану аспіранта/ки. Атестація аспірантів відбувається на засіданнях випускових кафедр історії та археології і оформлюється протоколом засідання.

Протягом терміну навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітній і науковий складники освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії до захисту визначається науковим керівником або консенсусним рішенням двох керівників. Усі дисертації до захисту підлягають перевірці на плагіат.

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (ОК, ВК*)

	ОК 1.1.1	ОК 1.1.2	ОК 1.1.3	ОК 1.1.4	ОК 1.2.1	ОК 1.2.2	ОК 1.2.3	ОК 1.2.4	ОК 1.2.5	ОК 1.2.6	ВК 2.1.1	ВК 2.1.2	ВК 2.1.3	ВК 2.1.4	ВК 2.1.5	ВК 2.1.6	ВК 2.1.7	ВК 2.2.1	ВК 2.2.2	ВК 2.2.3	ВК 2.2.4	ВК 2.2.5	ВК 2.2.6	ВК 2.2.7	ВК 2.2.8	ВК 2.2.9	
ПРН-1	+									+			+														
ПРН-2	+																										
ПРН-3	+	+								+			+														
ПРН-4	+									+		+					+			+							
ПРН-5		+											+		+			+									
ПРН-6					+			+	+																+	+	
ПРН-7						+	+														+	+	+	+			
ПРН-8							+														+	+	+				
ПРН-9						+	+														+	+	+				
ПРН-10			+	+											+												
ПРН-11								+	+																		
ПРН-12								+	+	+																	
ПРН-13								+	+	+	+																
ПРН-14								+	+																		
ПРН-15									+	+	+															+	+
ПРН-16								+	+	+	+															+	+
ПРН-17								+	+																		
ПРН-18										+	+																
ПРН-19									+									+									
ПРН-20	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

* Вибіркові освітні компоненти (навчальні дисципліни професійної підготовки та практика)